



Urząd Miasta Hajnówka



Kategoria

- Projekty
- "Hajnówka dostępna - program dostępności miasta w sferach kultury i turystyki inspirowany rozwiązaniami włoskimi z miasta Matera"

Grafika



Rzeczpospolita
Polska



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Każdy samorząd z osobna na obszarze swojej jednostki, zobligowany jest do zapewnienia wsparcia osobom z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami m.in. przez Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych. Znaczny zakres obowiązków na gminy nakłada Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze specjalnymi potrzebami, której fundamentem jest Rządowy Program „Dostępność Plus”. Ostatni z dokumentów precyzuje grupy, których w szczególności dotyczy zagadnienie dostępności.

Są to:

- osoby na wózkach inwalidzkich, poruszających się o kulach, o ograniczonej możliwości poruszania się;
- osoby niewidome i słabo widzące;
- osoby głuche i słabo słyszące;
- osoby głuchoniewidome;
- osoby z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi;
- osoby starsze i osłabione chorobami;
- kobiety w ciąży;
- osoby z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi;
- osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego);
- osoby o nietypowym wzroście (w tym również dzieci);
- osoby z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami przypisane są Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, stanowiącego jednostkę budżetową Starostwa Powiatowego w Hajnówce. Należą do nich:

- Opracowanie i realizacja powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych
- Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
- Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów
- Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych
- Informowanie o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

Należy mieć na uwadze fakt, iż wśród nas funkcjonuje wiele osób zmagających się z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, ale nie tylko. Każda grupa społeczna ma swoje potrzeby, aby móc normalnie poruszać się w przestrzeni publicznej (w wymiarze architektonicznym oraz społecznym). W celu zwiększenia świadomości społeczności lokalnej poniżej prezentujemy dane statystyczne (za okres styczeń 2007-luty 2020), prezentujące występowanie osób z niepełnosprawnościami w poszczególnych gminach powiatu hajnowskiego. Ich szacowanie odbywa się na podstawie przyznawania prawomocnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień przez Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Hajnówce, uwzględniając jeden, dwa lub trzy symbole przyczyn niepełnosprawności. Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U - upośledzenie umysłowe;
- 02-P - choroby psychiczne;
- 03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04-O - choroby narządu wzroku;
- 05-R - upośledzenie narządu ruchu;
- 06-E - epilepsja;
- 07-S - choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T - choroby układu pokarmowego;
- 09-M - choroby układu moczowo-płciowego;

10-N - choroby neurologiczne;

11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;

12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Osoby z niepełnosprawnościami na terenie miasta Hajnówka w statystykach

We wskazanym powyżej okresie w mieście Hajnówka odnotowano 2529 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. Wśród nich największą liczbę stanowią osoby z jednym symbolem przyczyn niepełnosprawności (1697 osób) i o umiarkowanym stopniu dysfunkcji. Na tle wszystkich gmin powiatu, miasto Hajnówka skupia najliczniejszy odsetek osób z niepełnosprawnościami.

Statystycznie rzecz ujmując osoba z niepełnosprawnością to kobieta, w wieku 60 lat i więcej z wykształceniem średnim, niepracująca, posiadająca orzeczenie w zakresie jednej przyczyny, najczęściej to upośledzenie ruchu.

Biorąc pod uwagę przyczynę choroby statystyki prezentują się następująco:

- 8 dzieci (0-16 lat) + 32 osoby dorosłe (16-60+lat) - upośledzenie umysłowe;
- 5 dzieci + 224 osoby dorosłe - choroby psychiczne;
- 6 dzieci + 133 osoby dorosłe - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 8 dzieci + 105 osób dorosłych - choroby narządu wzroku;
- 13 dzieci + 1411 osób dorosłych - upośledzenie narządu ruchu;
- 1 dziecko + 26 osób dorosłych - epilepsja;
- 19 dzieci + 681 osób dorosłych - choroby układu oddechowego i krążenia;
- 2 dzieci + 86 osób dorosłych - choroby układu pokarmowego;
- 3 dzieci + 143 osoby dorosłe - choroby układu moczowo-płciowego;
- 15 dzieci + 380 osób dorosłych - choroby neurologiczne;
- 18 dzieci + 195 osób dorosłych - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 25 dzieci + 6 osób dorosłych - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Poniżej zamieszczamy tabele prezentujące dane ujmujące wszystkie gminy powiatu hajnowskiego (załącznik 1 i 2).

Osoby niewidome i słabowidzące

Pieczę nad tą grupą sprawuje Koło Terenowe Polskiego Związku Niewidomych w Hajnówce. Liczy ono 49 członków:

- 45 osób słabowidzących, w tym 2 dzieci
- 4 osoby niewidome, w tym 1 dziecko.

Z tego na terenie miasta zamieszkują 34 osoby, pozostałe 15 - na terenie powiatu hajnowskiego.

Osoby głuche i słabosłyszące

Dane Polskiego Związku Głuchych Zarząd Główny - Oddział Podlaski zawierają informacje, iż na terenie powiatu hajnowskiego zamieszkuje 61 osób z dysfunkcją słuchu (słabosłyszące, głuche w wielu 19-60 lat, 60+). Z tego na terenie miasta Hajnówka zamieszkuje 27 osób słabosłyszących i 14 osób głuchych. Spośród całej grupy ok. 25 posługuje się językiem migowym.

Liczby te należy dopełnić statystyką PCPR Hajnówka podane powyżej 6 dzieci + 133 osoby dorosłe - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (03-L).

Osoby starsze

W społeczeństwie polskim mamy do czynienia ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa. Jest ono zauważalne także w mieście Hajnówka oraz całym Powiecie Hajnowskim. Z roku na rok rośnie liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, przy jednoczesnej niskiej skali urodzeń. Proces ten wymaga działań systemowych, które dostosowane będą do potrzeb osób starszych w bardzo szerokim zakresie (od wsparcia socjalnego, opiekę medyczną, ułatwienia architektoniczne w infrastrukturze miejskiej, komunikacji publicznej, usługach publicznych). Według danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2018, w mieście Hajnówka zamieszkiwało 12 768 osób w wieku produkcyjnym, 5191 osób w wieku poprodukcyjnym.

Podmiotem skupiającym swą działalność na potrzebach społecznych osób starszych jest **Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku w Hajnówce**. Pełni funkcję edukacyjną, kulturalną, społeczną realizowaną poprzez różnorodne zajęcia tematyczne, wykłady, seminaria, wycieczki.

Hajnowskie instytucje

Na terenie miasta pieczę nad osobami z niepełnosprawnością sprawuje kilka instytucji, które prowadzą działalność o charakterze opiekuńczo-wychowawczym, edukacyjnym. Mają one na celu przygotowanie jednostek o specyficznych potrzebach do funkcjonowania w społeczeństwie, do samodzielnego poruszania się w złożonym świecie, wydobycie z izolacji społecznej i integrację. Należą do nich:

- **Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii Św. Trójcy w Hajnówce** - jest placówką dziennego pobytu, prowadzącą rehabilitację społeczną i zawodową, dla osób powyżej 18. roku życia, które posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (umiarkowanym lub znacznym) i z odpowiednimi wskazaniami do terapii zajęciowej. Uczęszcza na nie 35 osób, z czego 20 jest z terenu miasta Hajnówka.

- **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Hajnówce** - podmiot umożliwia realizację obowiązku szkolnego, kompleksowo zajmując się edukacją, wychowaniem i opieką nad osobami z różną niepełnosprawnością, w tym przede wszystkim z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz z cechami autyzmu, w wieku od urodzenia do 24 roku życia. Liczy 47 wychowanków.

- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Hajnówce** - dom przeznaczony jest dla osób dorosłych, przewlekłe psychicznie chorych oraz upośledzonych umysłowo z terenu Hajnówki i gmin powiatu hajnowskiego. Celem jest zapewnienie podopiecznym oparcia społecznego, pozwalającego im na poprawienie jakości funkcjonowania w codziennym życiu, usamodzielnienie i integrację społeczną, rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia ról społecznych.

Emilia Korolczuk

Specjalista ds. wdrożenia w projekcie

Urząd Miasta Hajnówka

Załączniki

Osoby niepełnosprawne cz. I .PDF

Osoby niepełnosprawne cz.II_.PDF

Source URL:

<https://hajnowka.pl/aktualnosc/projekty-hajnowka-dostepna-program-dostepnosc-miasta-w-sferach-ku-ltury-i-turystyki-31>